

Til  
Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer,  
Justitsområdet og Ligestilling  
*Sendt pr. e-mail*

Nuuk, 3. juni 2024

## **VISIT GREENLANDS HØRINGSSVAR**

*Vedr. forslag til Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgang til visse områder*

Med henvisning til det aktuelle lovforslag om turistvirksomhed, takker vi for muligheden for at afgive høringssvar. Udover interne drøftelser om lovforslaget har Visit Greenland afholdt en række møder med interessenter og samarbejdspartnere, for at få en bred og nuanceret forståelse af lovforslagets konsekvenser, positive som negative.

Visit Greenland anerkender behovet for og ønsket om at sikre en lokalt forankret og bæredygtig turismeudvikling i Grønland, som lever op til internationale standarder for sikkerhed, kvalitet og service. Vi forstår endvidere den politiske intention med loven - om at sikre langsigtede gevinster for landet, og professionalisere rammevilkårene, så turismeerhvervet kan udvikle sig under forudsigelige og stabile rammer.

Vi bemærker samtidig, at lovforslaget indeholder utydelige definitioner, uklarheder omkring begreber og mangler nuancer i forhold til den grønlandske og internationale turismeværdikæde. Dette har skabt tvivl og forvirring i erhvervet - både nationalt og internationalt, omkring hvornår og hvor lovforslaget finder anvendelse. Usikkerheden er allerede kommet til udtryk i en opbremsning af investeringer i turismen, hvilket vi ser på med stor bekymring - i en tid med åbning af nye internationale lufthavne, og flere steder med manglende kapacitet.

Naalakkersuisoq indkaldte d. 27. maj til et åbent dialogmøde, netop på baggrund af disse uklarheder og misforståelser. Nærværende høringssvar kommenterer derfor ikke de punkter i lovforslaget, som det på dialogmødet blev fremført, ville blive ændret eller fjernet. Jf. den af departementet fremsendte præsentation.

På dialogmødet bemærkede vi også, at flere fra erhvervet deltog med ønsket om, at autorisationen erstattes af en certificeringsordning. En certificeringsordning er tænkt som en frivillig ordning, og har til formål at sikre gennemsigtighed når det gælder sikkerhed, kvalitet og bæredygtighed. I Visit Greenland ser vi for os at autorisationen og certificeringsordningen kan sameksistere, og at det ene ikke udelukker det andet.

Vi vil gerne fremhæve, at Visit Greenland har udarbejdet en forretningsplan til igangsættelsen af en national certificeringsordning, og er blevet tildelt en delvis finansiering af programmet via EU. Vi afventer det videre arbejde med certificeringsprogrammet, til autorisationskravet bliver realiseret, og vi kender indholdet af den. Vi opfordrer dog til, at autorisationen (uanset indhold og form) tænkes sammen med certificeringsprogrammet, for at undgå unødvendigt dobbeltarbejde for turismeerhvervet.

Vi har bemærket, at der de sidste to år har været en omfattende inddragelsesproces af både erhvervet, borgere og relevante stakeholders. Det er endvidere positivt at se, at Naalakkersuisoq har udtrykt lydhørhed over for meninger og bekymringer i høringsperioden, før lovforslaget indstilles til Inatsisartut. Vi opfordrer til, at man fra politisk side nøje overvejer de indkomne høringssvar og lader dem afspejles i det endelige lovforslag. Alle stemmer bidrager med vigtige nuancer og forslag, som kan føre til en lovgivning, med bred opbakning i erhvervet. Det er der behov for.

---

Med afsæt i ovenstående, fremsætter vi følgende bemærkninger, perspektiver og anbefalinger til lovforslagets punkter:

### **Kommentarer til Kapitel 1: Anvendelsesområde og definitioner**

- Vi anbefaler at der tilføjes en mere detaljeret definition af, samt eksempler på, hvad der menes med "turistvirksomhed" og "erhvervsmæssig virksomhed" -

samt hvori forskellene ligger. Dette vil hjælpe med at tydeliggøre, hvilke typer virksomheder og aktiviteter der er omfattet af loven. Er et museum fx for turister eller lokale? Og kan en forening autoriseres - fx Qimusseq, således at de enkelte medlemmer er autoriseret via foreningen?

- En mere detaljeret beskrivelse af, hvad "nærmere bestemmelser om specifikke brancher" indebærer, og eksempler på sådanne brancher kunne øge forståelsen af denne bestemmelse. Det anbefales endvidere, at der tilføjes eksempler på de tjenesteydelser, der er omfattet.

### **Kommentarer til Kapitel 2: Autorisationer til turistvirksomhed**

På dialogmødet blev det nævnt, at autorisationskravet kun gælder for oplevelseserhvervet. Vi har endvidere noteret os at tildelingsperioden for autorisationer ikke vil være tidsbegrænset, men derimod gældende så længe man lever op til dokumentationskravet. Der var på dialogmødet ligeledes en debat om definitionen af, hvad en oplevelse er. Hertil vil vi gerne bidrage med nuancer og anbefalinger.

Som en del af Visit Greenlands strategiske indsatser inden for turismeudvikling, med særligt fokus på adventure-segmentet, har vi i mange år arbejdet på at inspirere erhvervet til at integrere oplevelseselementet i alt lige fra overnatning, bospising mv. Vores tilgang har været at finde oplevelser i alle aspekter af turismeerhvervet, hvilket betyder, at vi ser potentiale i selv de mindste elementer. Det matcher med de forventninger som adventure segmentet har, og det som vi i Grønland er særligt gode til at tilbyde. I praksis er turismeindustrien ikke så skarpt opdelt, og særligt her i landet skal man kunne tilbyde lidt af det hele - for at sikre et reason-to-go.

Er en overnatning i en iglo fx en oplevelse eller blot en hotelseng? Er en køretur fra fx lufthavnen til indlandsisen, med naturlig wildlife-seeing og store sceniske landskaber, en transfer eller en oplevelse? Er en kaffemik derhjemme et restaurantbesøg eller en oplevelse? Disse eksempler er mindeværdige oplevelser, der beriger turisternes samlede rejseoplevelse - og bør sælges sådan. Vi mener, at der ikke blot er gråzoner, men at hele området reelt befinder sig i en gråzone. Det bør i loven være tydeligt defineret, hvad en oplevelse er, ligesom de specifikke oplevelser, som loven skal finde

anvendelse på, udpeges for at sikre, at de aspekter af turismen bliver korrekt defineret og reguleret efter hensigten.

- Vi anbefaler en tydelig definition af hvornår man er omfattet af autorisationskravet, og hvad der præcist menes med "oplevelseserhvervet". Dertil anbefales en tydelig definition af hvornår noget er en oplevelse, og hvad der præcis forstås ved "tjenesteydelser fortrinsvist til turister".

Vi bemærker, at lovforslaget lægger op til en omfattende administrativ proces og sagsbehandling. Vi vurderer at en autorisationsproces kan forbedre sikkerheden generelt og løfte kvaliteten, hvilket også vil styrke Grønlands image som en sikker destination. Internationale aktører har efterspurgt dette, og som en arktisk destination er det afgørende at efterleve høje standarder. Det er dog også vigtigt, at processen er enkel og smidig, så den ikke hæmmer den igangværende vækst. Vi forstår, at intentionen med autorisationen er at sikre høje sikkerhedsstandarder og beskytte gæsterne mod fare, hvilket vi anser som absolut nødvendigt.

Vi vil samtidig gerne understrege, at mange grønlandske turismeaktører er små virksomheder med få medarbejdere – ofte enkeltmandsvirksomheder – eller lokale som tilbyder turismeoplevelser i deres fritid. De er dygtige til deres felt, bidrager til turismen som vigtige underleverandører til hoteller, rejsebureauer og agenter - og de skaber uvurderlige oplevelser for turisterne. Vi ser dog ofte, at de ikke nødvendigvis har tid, overskud eller kompetencer til at håndtere de administrative opgaver. Vi er således bekymrede for den administrative byrde, som pålægges den enkelte lille lokale virksomhed - der udgør en vigtig del af turismelandskabet og turisternes oplevelse.

Det er vores vurdering, at det ikke er en klog brug af landets ressourcer at pålægge små turismeaktører en sådan administrativ byrde. Vi risikerer simpelthen, at det bliver for besværligt at være en del af turismeudviklingen.

- Vi anbefaler, at vejledning og støtteordninger integreres i autorisationsmodellen, for at sikre en sund udvikling af branchen og tilskynde flere til at indtræde i erhvervet. Det er vigtigt at de mange gode mindre

turistaktører og iværksættere ikke tabes. Dispensation bør ikke være løsningen, på grund af sikkerhedsaspektet.

Vi bemærker, at indførelsen af autorisationskravet vil medføre en større administrativ opgave for det offentlige, herunder sagsbehandling, vejledning og tilsyn.

- Vi anbefaler, at der er transparens omkring, hvordan denne administrative opgave skal løftes og finansieres. Hvem skal føre tilsynet, og hvad koster det samfundet og virksomhederne?

Vi læser, at man i lovforslaget har valgt at bruge UNWTO's (World Tourism Organization) definition af en turist, hvilket vi støtter, da det sikrer internationalt anerkendt konsistens og sammenlignelighed i dataindsamling og rapportering. Ifølge UNWTO defineres en gæst som en person, der rejser til og opholder sig på et sted uden for deres sædvanlige miljø i mindre end et år, uanset rejsens formål.

Vi bemærker dog, at det i bemærkningerne er anført, at erhvervsturister ikke er omfattet af denne definition. Erhvervsturister bidrager væsentligt til den lokale økonomi gennem udgifter til overnatning, mad, transport og andre tjenester. Ved at ekskludere erhvervsturister overser man en væsentlig del af turistindustrien, som ikke kun er vigtig for økonomisk vækst, men også for at tiltrække internationale konferencer, møder og forretningsaktiviteter.

- Vi anbefaler, at erhvervsturister inkluderes i alle planer og reguleringer, der påvirker turismen.
- Vi anbefaler at uanset om man tilbyder en oplevelse mod betaling til herboende eller udenlandske gæster, så bør der være krav om sikkerhed, forsikringer med videre.

### **Kommentarer til Kapitel 3: Rettighedshavere**

I vores dialog med erhvervet, de regionale turismeråd og andre relevante stakeholders oplever vi en udbredt bekymring omkring ejerskabskravet, som stiller krav om, at mindst 2/3 af kapitalen i virksomhederne skal være ejet af personer bosiddende og skattepligtige i Grønland. Særligt tidshorisonten på de 2 år har fået

flere i erhvervet til at bremse op. Vi har allerede set i medierne, hvordan dette har hæmmet større investeringer og begrænset enkelte virksomheders evne til at tiltrække nødvendig kapital og ekspertise.

Vi erkender, at de langsigtede gevinster ved at indføre ejerskabskrav kan være betydelige, idet de kan bidrage til at sikre lokal kontrol og fordele for turistindustrien. Vi anerkender samtidig, at der er behov for regulering på området, således at turismen udvikles med lokal forankring. Når det er sagt, deler vi bekymringerne omkring opbremsning i udviklingen, særligt i en tid hvor vi har allermost brug for investeringer og arbejdskraft. Der er investeret mange penge i internationale lufthavne, og der er stort behov for at udbygge og udvikle de lokale modtageapparater, som kan tage imod en øget turiststrøm og sikre, at investeringerne tjenes hjem igen.

Ejerskabskravet skaber desuden grundlag for, at man vil forsøge at omgå lovgivningen, hvor udenlandske investorer kan skjule deres reelle ejerskab ved at bruge lokale frontpersoner, hvilket underminerer formålet med kravet. En længere overgangsperiode er strengt nødvendig for at give eksisterende virksomheder tid til at tilpasse deres ejerstrukturer uden at hæmme den løbende drift.

- Vi anbefaler en længere overgangsperiode for eksisterende virksomheder samt muligheden for at indføre en differentieret skatteordning.
  - Forslag 1: Virksomheder, der ikke kan opfylde de nye krav inden en skæringsdato, kan fx betale en højere skat. Dette vil give virksomheder tid til at tilpasse sig uden at risikere deres fortsatte drift.
  - Forslag 2: En anden mulighed kan være, at nye virksomheder skal overholde de nye regler fra starten, mens eksisterende virksomheder fortsætter under de gamle regler. Dette vil sikre en mere jævn overgang og undgå at straffe etablerede virksomheder, der har lavet store investeringer i vores infrastruktur.
  - Forslag 3: I relation til den kommende 10-årige sektorplan for turismen anbefaler vi, at man laver en tilsvarende 10-årig plan for optrapningen af ejerskabskravet. Målet kunne være at opnå  $\frac{2}{3}$  lokalt ejerskab inden 2035. Dette vil give de lokale en fair chance for at overtage ejerskabet over tid.

- Vi anbefaler, at det undersøges nærmere, om de lokale markeder har kapacitet til at opkøbe andele, især i situationer, hvor en virksomhed ønsker at sælge. Uden denne kapacitet kan det føre til stagnation og hæmme væksten.
- Vi anbefaler, at der udarbejdes en konsekvensberegning, som belyser, hvilke og hvor mange nuværende turismevirksomheder der bliver ramt af ejerskabskravet, og som vurderer de samfundsmæssige gevinster eller tab for et oplyst beslutningsgrundlag. Særligt bør der undersøges, hvordan kravet for eksempel rammer vigtige turistdestinationer som Kangerlussuaq og Østgrønland.
- Vi anbefaler, at det tydeliggøres, hvordan man kan opnå dispensation, for at sikre lighed og retfærdighed i lovens anvendelse. Der bør tages højde for specielle omstændigheder i særligt sårbare samfund, hvor nøglepersoner spiller en kritisk og afgørende rolle, selvom de ikke opfylder de normale bopælskrav.
- Vi anbefaler også en specificering af, hvordan Destination Management Companies (DMC'er) og deres forhold til underleverandører vil blive påvirket af de nye regler, specielt i forhold til ejerskabskrav og operationelle begrænsninger.
- Vi anbefaler tydelighed og transparens omkring ræsonnementet bag de særlige strenge ejerskabskrav for turismen, der anses for at være et væksterhverv, når øvrige erhverv i landet ikke underlægges lignende krav. Den foreslåede lovgivning om ejerskabskrav for turistbranchen rejser væsentlige spørgsmål om retfærdighed og ensartet behandling inden for erhvervslivet.

## **Kommentarer til Kapitel 4 og 5: Sikkerhedsplaner, Ansvar, forsikringsdækning og anden sikkerhedsstillelse**

Som tidligere nævnt, er det nødvendigt at indføre klare retningslinjer for, hvem eller hvilken myndighed der kan hjælpe med udfærdigelse af skabeloner til

beredskabsplaner. Dette er vigtigt for at sikre, at små virksomheder og specielt iværksættere ikke uforholdsmæssigt belastes.

Manglen på tilgængelig forsikring udgør ligeledes en væsentlig risiko for virksomhedernes udvikling af produkter og de nødvendige beredskabsplaner. Dette problem skal adresseres før implementeringen af loven.

- Vi anbefaler, at det undersøges, om de nødvendige forsikringsprodukter er tilgængelige for de virksomheder, der omfattes af de nye regler - og at der dannes et overblik over de økonomiske forpligtelser, der følger med for virksomhederne.

### **Kommentarer til Kapitel 7: Refusion af myndighedsudgifter**

Omkostninger for iværksættere til ansøgningen af autorisation kan være en betydelig finansiell byrde, især i startfasen af en virksomhed, hvor ressourcer ofte er begrænsede. Iværksættere står allerede over for mange økonomiske udfordringer for at kunne komme i gang.

- Vi anbefaler indførelse af en bagatelgrænse og en graduering af gebyrer baseret på virksomhedens størrelse eller omsætning, så mindre virksomheder betaler mindre.
- Vi anbefaler en særskilt støtteordning for nyetablerede/små turismeaktører, der dækker omkostninger relateret til autorisationsprocessen og certificeringsordninger.

### **Kommentarer til Kapitel 9: Zoneinddeling**

Vi bakker op om forslaget vedrørende zoneinddeling for erhvervsmæssig virksomhed og begrænsning i adgangen til visse områder. Vi anser dette forslag som et vigtigt redskab til at regulere turismen lokalt og sikre en balance i det lokale liv, inklusive jagt og turismens udfoldelse.

Vi vil i den forbindelse minde om, at der er identificeret store udfordringer med særligt de mindre sejlskibe, hvilket bør adresseres. Det drejer sig blandt andet om at sejlskibe og yachts befinder sig i grønlandsk farvand, og driver turismevirksomhed ureguleret. Vi har særligt set en stigning på dette område, siden at Svalbard har



indført skærpet restriktioner. Vi ser derfor frem til, at bekendtgørelsen kommer i høring.

Med venlig hilsen,

Anne Nivíka Grødem  
CEO, Visit Greenland A/S